

Høringsnotat

Forslag om endring i forskrift om tilskudd til
utleieboliger fra Husbanken

1. Bakgrunn

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) sender med dette forslag til forskriftsfesting av tilskudd til istandsetting i 2022 på høring. KDD foreslår å innta en midlertidig bestemmelse for tilskudd til istandsetting i forskriften for tilskudd til utleieboliger fra Husbanken.

Invasjonen av Ukraina gjør at Europa står overfor en av de største flyktningkrisene siden andre verdenskrig. I Prop. 78 S (2021–2022) fremmet regjeringen forslag om tiltak for å rigge Norge til å ta imot et høyt antall fordrevne ukrainere. I behandlingen av proposisjonen vedtok Stortinget flere tiltak for å bidra til rask fremskaffelse av flere boliger til flyktninger. Blant annet åpnes det opp for å gi tilskudd til kommuner i 2022 for istandsetting av utleieboliger over kap. 581, post 76.

2. Departementets forslag til midlertidig bestemmelse om tilskudd til istandsetting

Tilskudd til istandsetting gis over samme post som tilskudd til utleieboliger, og begge ordningene skal bidra til flere egnede utleieboliger til vanskeligstilte. KDD vil derfor fastsette vilkårene for tilskudd til istandsetting gjennom å innta en midlertidig bestemmelse i forskriften for tilskudd til utleieboliger. Den midlertidige bestemmelsen er en oppfølging av Stortingets vedtak og de rammer som der er satt. Bestemmelsen varer fra forskriften trer i kraft til og med 31. desember 2022.

Formålet med tilskuddet er å bidra til at det raskt kan tilgjengeliggjøres flere boliger til flyktninger. Tilskuddet skal gå til kommuner som vil sette i stand tomme boliger slik at de blir egnet for utleie. Kommunen vil være både tilskuddssøker og -mottaker, og står ansvarlig for at tilskuddet brukes i tråd med formålet. Samtidig foreslår vi at kommunen skal kunne gi tilskudd videre til selskaper og andre aktører, da de fleste boligene som står tomme er privat eide. Tall fra SSB viser at omkring 10 000 kommunalt eide boliger står tomme, mens det anslagsvis står 125 000–150 000 tomme boliger totalt sett. En forutsetning for å gi tilskuddet videre er at kommunen sikrer seg mulighet til å tildele boligen til sine boligsøkere i minst tre år. I eventuelle tilfeller der kommunen gir tilskuddet videre, må også kommunen sørge for at de får nødvendig tilgang til opplysninger, dokumentasjon og eventuelt mulighet for besiktigelse av tiltaket for å sikre at vilkårene for tilskudd er oppfylt, jf. forskriftens § 7.

Tilskuddet skal bidra til flere utleieboliger raskt, og bør derfor gå til boliger som krever forholdsvis enkel istandsetting. Vi foreslår derfor at tilskuddet kan dekke halvparten av prosjektkostnadene, begrenset oppad til 150 000 kroner per prosjekt. Vi foreslår at tilskuddet utbetales når boligen er ferdig istandsatt, og kostnadene dokumentert, og at tilskuddet avskrives på utbetalingstidspunktet. For å sikre at tilskuddet går til formålet, foreslår vi at Husbanken kan kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt dersom kravene i forskriften eller vilkårene i tilskuddsvedtaket ikke blir oppfylt.

Tilskuddet skal bidra til at kommunene raskt skal kunne bosette flyktninger fra Ukraina, men boligene blir ikke øremerket flyktninger. Det vil si at kommunen senere kan disponere boligene til andre vanskeligstilte.

Husbanken skal vurdere søknader etter vilkårene fastsatt i forskriften. Husbanken vedtar hvilke prosjekter som får tilskudd, og eventuelle klager på avslag rettes til Husbanken. Husbanken skal sørge for god veiledning i hvordan tilskuddet skal brukes i tråd med formålet.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Stortinget har allerede ved behandlingen av Prop. 78 S (2021–2022) åpnet opp for å gi tilskudd til kommuner i 2022 for istandsetting av utleieboliger over kap. 581, post 76. Bevilgningen på kap. 581, post 76 ble økt med 450 mill. kroner, til 621,1 mill. kroner i 2022. Tilsagnsrammen for 2022 ble med denne bevilgningsøkningen økt med 1 mrd. kroner, til 1 154 mill. kroner. Det ble vedtatt en økning i tilsagnsfullmakten på 550 mill. kroner, til 679 mill. kroner. Stortinget har ikke fastsatt at en bestemt andel av tilsagnsrammen skal gå til den midlertidige ordningen for istandsetting av utleieboliger. Det er usikkert hvor stor etterspørsel det vil være etter denne midlertidige ordningen. Departementet har i tillegg nr. 3 til tildelingsbrev 2022 til Husbanken bedt om at det i første omgang settes av 100 mill. kroner av rammen til tilskudd til istandsetting. Dersom etterspørselen tilsier en annen fordeling av midlene på posten, kan Husbanken omprioritere mellom formålene. Husbanken kan først tildele tilskuddet når forskriften har trådt i kraft.

Forslaget om midlertidig bestemmelse om tilskudd til istandsetting innebærer videre at det er kommunen som er tilskuddssøker og tilskuddsmottaker. Det er opp til den enkelte kommune å avgjøre hvorvidt de ønsker å benytte seg av tilskuddsordningen. Departementet mener på bakgrunn av dette at forslaget ikke vil ha økonomiske og administrative konsekvenser, ut over de økte bevilgningene som allerede er vedtatt.

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til utleieboliger fra Husbanken

Fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet [dato] med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1 og Prop. 78 S (2021–2022).

I

I [forskrift 18. desember 2017 nr. 2235](#) om tilskudd til utleieboliger fra Husbanken gjøres følgende endringer:

Ny § 3 a skal lyde:

§ 3 a Tilskudd til istandsetting av tomme boliger

For å bidra til at det raskt kan tilgjengeliggjøres flere boliger til flyktninger, kan Husbanken i perioden XX til 31. desember 2022 gi tilskudd til kommuner som vil sette i stand tomme boliger slik at de blir egnet for utleie. Begrensningen i § 3 annet ledd skal ikke gjelde.

Kommunen kan gi tilskudd videre til selskaper og andre aktører. Vilkårene for å gi tilskudd videre er at kommunen sikrer seg rett til å tildele boligene til sine boligsøkere i minst tre år.

Tilskuddet skal utgjøre 50 prosent av de prosjektkostnadene Husbanken godkjenner, begrenset oppad til kr 150 000 i tilskudd per bolig.

Tilskuddet utbetales når boligene er ferdig istandsatt, og kostnadene dokumentert. Tilskuddet avskrives på utbetalingstidspunktet.

Husbanken kan kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt dersom kravene i forskriften eller vilkårene i tilskuddsvedtaket ikke blir oppfylt.

Forskriftens § 12 første ledd gjelder ikke for tilskudd etter denne bestemmelsen.

II

Ny § 3 a trer i kraft straks, og oppheves 31. desember 2022.